

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 30 октомври 2020 година

Соопштение за печат

Позначајни движења кај каматните стапки на банките и штедилниците¹: септември 2020 година

- Во септември 2020 година, продолжи трендот на намалување на просечната каматна стапка на вкупните кредити којашто оствари месечен и годишен пад од 0,03 п.п. и 0,39 п.п., соодветно и изнесува 4,70%. Просечната каматна стапка на вкупните депозити забележа минимално месечно намалување од 0,01 п.п. и изнесува 0,98%, додека на годишна основа оваа каматна стапка оствари пад од 0,38 п.п.
- Просечната каматна стапка на новоодобрените² кредити во септември оваа година оствари раст од 0,05 п.п. на месечно ниво и изнесува 3,99%, додека на годишно ниво се намали за 0,47 п.п. Просечната каматна стапка на новопримените депозити изнесува 0,76%, при остварен месечен раст од 0,22 п.п. Анализирано на годишно ниво, оваа каматна стапка е намалена за 0,51 п.п.

Табела 1. Каматни стапки на вкупните и на новите кредити и депозити^{3,4,5}

	9.2019	12.2019	1.2020	2.2020	3.2020	4.2020	5.2020	6.2020	7.2020	8.2020	9.2020
во % на годишно ниво											
Вкупни кредити	5.09	4.94	4.93	4.91	4.89	4.86	4.83	4.80	4.75	4.73	4.70
Корпоративен сектор	4.32	4.17	4.13	4.11	4.08	4.01	3.97	3.93	3.89	3.85	3.80
Домаќинства	5.81	5.70	5.69	5.67	5.64	5.65	5.64	5.63	5.56	5.55	5.53
Новоодобени кредити	4.46	4.15	4.46	4.33	4.12	3.77	3.92	3.94	3.98	3.94	3.99
Корпоративен сектор	4.11	3.80	4.19	3.82	3.79	3.66	3.71	3.68	3.64	3.58	3.82
Домаќинства	5.10	4.71	4.91	4.95	4.83	4.38	4.43	4.42	4.48	4.37	4.51
Вкупни депозити	1.36	1.26	1.20	1.19	1.11	1.11	1.10	1.09	1.05	0.99	0.98
Корпоративен сектор	1.67	1.53	1.48	1.49	1.24	1.28	1.24	1.27	1.29	1.15	1.14
Домаќинства	1.32	1.23	1.17	1.15	1.10	1.09	1.08	1.07	1.03	0.98	0.96
Новопримени депозити	1.27	1.14	0.95	0.98	0.54	0.61	0.62	0.64	0.69	0.54	0.76
Корпоративен сектор	1.32	1.11	0.71	0.56	0.20	0.37	0.34	0.43	0.57	0.41	0.74
Домаќинства	1.24	1.17	1.07	1.19	0.94	1.01	0.91	0.85	0.79	0.66	0.78

Извор: НБРСМ.

¹ Под „каматна стапка“ се подразбира пондерирана просечна каматна стапка искажана во проценти на годишно ниво. За подетално објаснување види ја методологијата

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_MIR_07_2018_mak.pdf

² Во однос на каматните стапки на новоодобрените кредити/новопримените депозити се карактеристични променливи движења. Ваквите движења на каматните стапки произлегуваат од промените на обемот на новите депозити/кредити (којшто од месец во месец може позначително да се менува), како и од новодоговорената каматна стапка.

³ Ефектите од промените во методологијата објавени во информацијата на 20 јули 2018 година (www.nbrm.mk/content/statistika/informacii/Informacija_za_promeni_vo_monetarnata_statistika_mk.pdf) не се согледуваат кај поединечните категории каматни стапки на депозитите/кредитите (во денари без валутна клаузула, во денари со валутна клаузула и во странска валута), туку само кај агрегираните каматни стапки (во денари и во странска валута) коишто не се предмет на анализа во соопштението, но се објавуваат на интернет-страницата на НБРСМ.

⁴ Во август 2020 година е укината дозволата за основање и работење на една банка. Податоците за каматните стапки за јули 2020 година ги вклучуваат јунските податоци за каматните стапки за оваа банка.

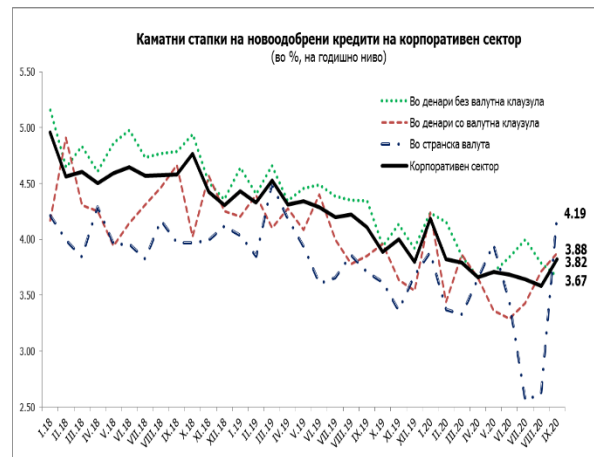
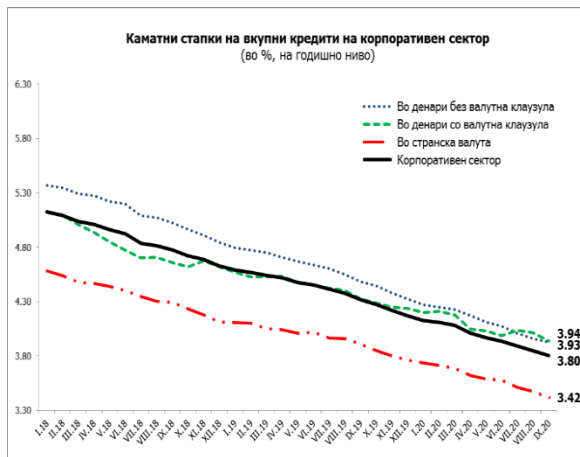
⁵ Податоците за каматните стапки заклучно со август 2020 година, не ги вклучуваат податоците за една банка на која во август 2020 година ѝ е укината дозволата за основање и работење и е отворена стечајна постапка.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

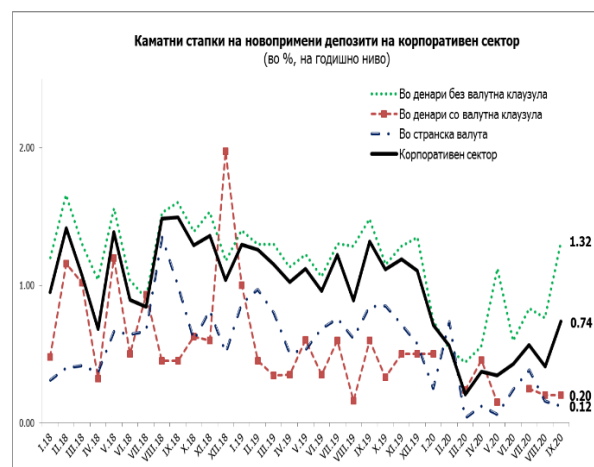
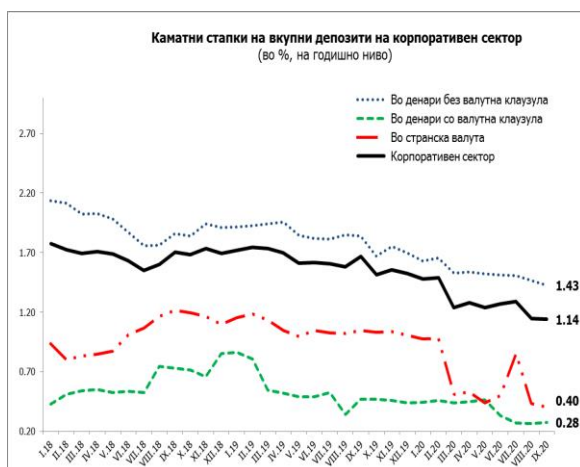
1. Каматни стапки на корпоративниот сектор⁶

- Во септември, просечната каматна стапка на вкупните кредити одобрени на корпоративниот сектор изнесува 3,80%, што претставува месечен пад од 0,05 п.п. Притоа, намалувањето кај оваа каматна стапка произлегува од падот кај сите компоненти: каматните стапки на денарските кредити со валутна клаузула (за 0,07 п.п.), каматните стапки на кредитите во странска валута (за 0,05 п.п.) и каматните стапки на денарските кредити без валутна клаузула (за 0,03 п.п.). Во однос на септември 2019 година, просечната каматна стапка на вкупните кредити на корпоративниот сектор е пониска за 0,52 п.п.

Извор: НБРСМ.

- Каматната стапка на новоодобрените кредити на корпоративниот сектор, овој месец, бележи месечно зголемување од 0,24 п.п. и изнесува 3,82%. Од аспект на валутната структура, растот се должи на зголемувањето на каматните стапки на кредитите во странска валута (за 1,57 п.п.), како и каматните стапки на денарските кредити со валутна клаузула (за 0,17 п.п.), во услови на пад на каматните стапки на денарските кредити без валутна клаузула (за 0,12 п.п.). Споредено на годишно ниво, оваа каматна стапка е намалена за 0,29 п.п.

Извор: НБРСМ.

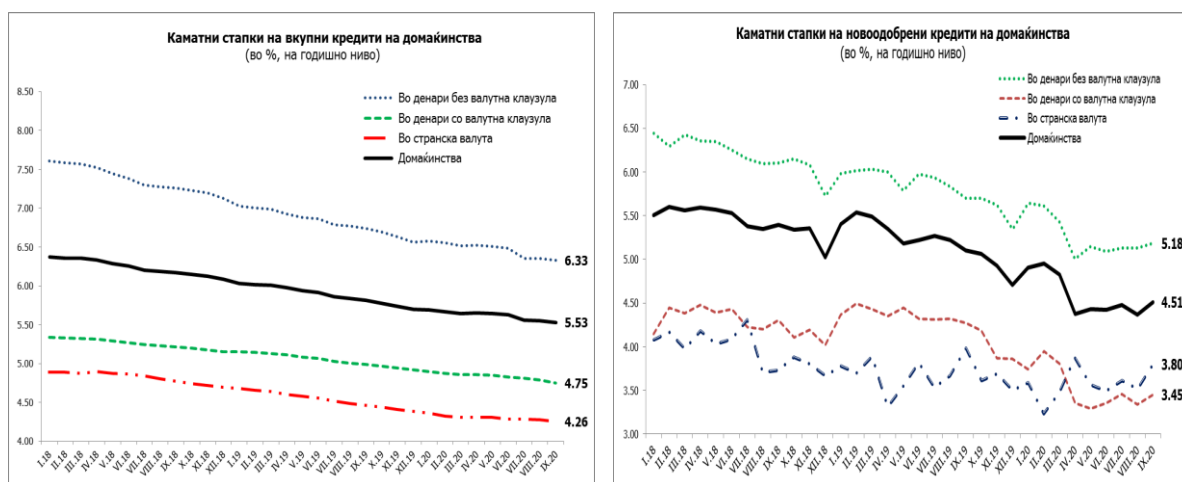
⁶ За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа нефинансиските институции (јавни и останати).

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Во однос на претходниот месец, каматната стапка на вкупните депозити на корпоративниот сектор, забележа минимален месечен пад од 0,01 п.п. и изнесува 1,14%. Месечната промена се должи на падот на каматните стапки на депозитите во денари без валутна клаузула и на депозитите во странска валута (за 0,04 п.п. и 0,03 п.п., соодветно), во услови кога каматната стапка на денарските депозити со валутна клаузула бележи минимален раст (од 0,01 п.п.). Споредено со истиот период претходната година, оваа каматна стапка се намали за 0,53 п.п.
- Во септември, каматната стапка на новопримените депозити⁷ на корпоративниот сектор оствари месечен раст од 0,33 п.п. и изнесува 0,74%. Притоа, зголемувањето во целост произлегува од растот на каматните стапки на денарските депозити без валутна клаузула (за 0,56 п.п.), при намалени каматни стапки на депозитите во странска валута (за 0,04 п.п.) и непроменети каматни стапки на денарските депозити со валутна клаузула. На годишна основа, каматната стапка на новопримените депозити на корпоративниот сектор забележа намалување од 0,58 п.п.

2. Каматни стапки на домаќинствата⁸

Извор: НБРСМ.

- Каматната стапка на вкупните кредити на домаќинствата, во септември, се сведе на ниво од 5,53% и во однос на претходниот месец се намали за 0,02 п.п. Промената е резултат на намалувањето на каматните стапки на денарските кредити со валутна клаузула (за 0,04 п.п.), како и на каматните стапки на денарските кредити без валутна клаузула и каматните стапки на кредитите во странска валута (за 0,02 п.п., соодветно). Во однос на истиот месец минатата година, оваа каматна стапка оствари пад од 0,28 п.п.

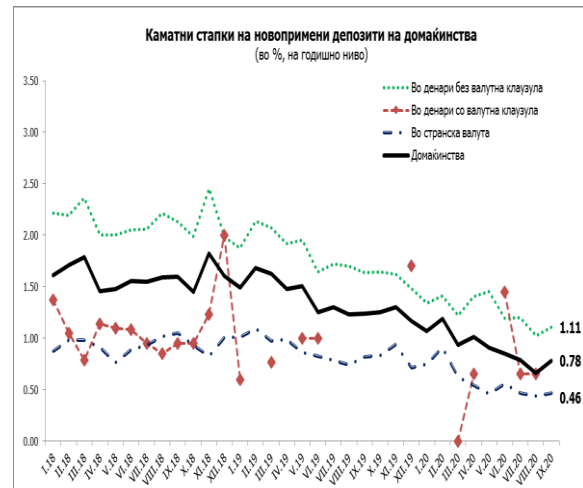
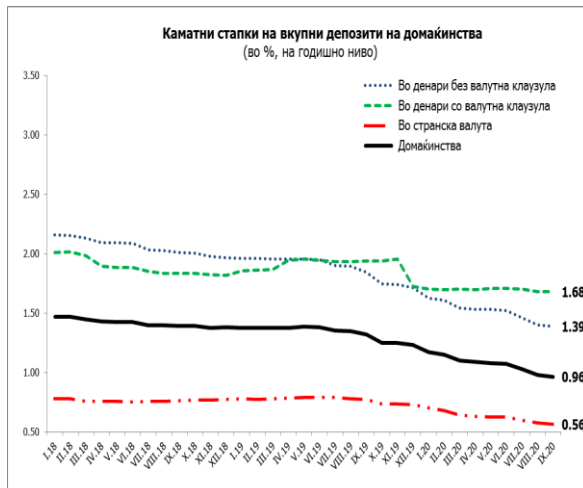
⁷ Во графиконот што се однесува на каматните стапки на новопримените депозити на корпоративниот сектор, прекиниот во сериите податоци кај каматните стапки во денари со валутна клаузула се должи на тоа што во дадени месеци банките и штедилниците не примиле таков вид депозити од корпоративниот сектор.

⁸ За потребите на ова соопштение, домаќинствата опфаќаат: физички лица, самостојни вршители на дејност и непрофитни институции коишто им служат на домаќинствата.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Овој месец, просечната каматна стапка на новоодобрените кредити на домаќинствата забележа раст на месечна основа од 0,14 п.п. и изнесува 4,51%. Зголемувањето се должи на растот кај сите компоненти на оваа каматна стапка: каматната стапка на кредитите во странска валута (за 0,28 п.п.) и каматните стапки на денарските кредити со и без валутна клаузула (за 0,11 п.п. и 0.05 п.п., соодветно). Споредено на годишна основа, каматната стапка на новоодобрените кредити на домаќинствата е пониска за 0,59 п.п.

Извор: НБРСМ.

- Во септември, каматната стапка на вкупните депозити на домаќинствата бележи месечен пад од 0,02 п.п. и изнесува 0,96%. Месечното намалување е резултат на минималниот пад на каматните стапки на денарските депозити без валутна клаузула и каматните стапки на депозитите во странска валута (за 0,01 п.п., соодветно), во услови кога каматната стапка на депозитите во денари со валутна клаузула не оствари промена. Анализирани на годишна основа, оваа каматна стапка се намали за 0,36 п.п.
- Просечната каматната стапка на новопримените депозити на домаќинствата⁹ во септември оствари раст на месечна основа од 0,12 п.п. и изнесува 0,78%. Нагорната промена произлегува од повисоките каматни стапки на денарските депозити без валутна клаузула (за 0,08 п.п.) и депозитите примени во странска валута (за 0,02 п.п.). Овој месец, кај банките и штедилниците не се евидентирани новопримени денарски депозити со валутна клаузула. Каматната стапка на новопримените депозити на домаќинствата забележа пад од 0,46 п.п. на годишна основа.

⁹ Во графиконот што се однесува на каматните стапки на новопримените депозити на домаќинствата, прекинот во сериите податоци кај каматните стапки во денари со валутна клаузула се должи на тоа што во дадени месеци банките и штедилниците не примиле таков вид депозити од домаќинствата.

**Народна банка на Република Северна Македонија
Дирекција за статистика**

Придружни информации

Временски серии податоци: годишни, квартални и месечни податоци за пондерираните каматни стапки на банките и штедилниците

http://www.nbrm.mk/statistika_na_kamatni_stapki.nspix

Методолошки објаснувања:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_MIR_07_2018_mak.pdf

Следни објавувања: Календар на објавување податоци

http://www.nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Месечни податоци за каматните стапки: 30 ноември 2020 година (референтен пресек заклучно со октомври 2020 година).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 116 (или 112/110/108).